

انتشارات توس

۶۴۲۰۰

مقالات تقی زاده

جلد چهارم

نوشته‌های سیاسی و سرگذشتی

ترجمه مرتضی ثاقب‌فر

زیر نظر ایرج افشار

سرشناسه : تقی‌زاده، حسن، ۱۳۴۸-۱۲۵۷
 عنوان و پدیدآور : مقالات تقی‌زاده / به کوشش ایرج افشار، ترجمه مرتضی ثاقب‌فر
 مشخصات نشر : تهران: توس، ۱۳۸۵
 مشخصات ظاهری : ۲۲ ج. مصور، عکس
 شابک : (دوره) 978-964-315-669-5 (ج. ۴) 978-964-315-641-1
 یادداشت : فیبا
 یادداشت : کتابخانه
 مندرجات : ج. ۱. مشروطیت، ج. ۲. مانی‌شناسی، ج. ۳. گاه‌شماری در ایران قدیم، ج. ۴. نوشته‌های سیاسی و سرگذشتی
 موضوع : مقاله‌های فارسی -- قرن ۱۴
 ساسه افزوده : افشار، ایرج، ۱۳۰۴ - . گردآورنده
 رده‌بندی کنگره : PIR ۷۹۹۴/۹۴م ۱۳۸۴
 رده‌بندی دیویی : ۸۴۴/۶۲
 شماره کتابخانه ملی : ۸۴-۱۵۹۵۶

انتشارات توس

سید حسن تقی‌زاده (چهارم)
 نوشته‌های سیاسی و سرگذشتی

سید حسن تقی‌زاده

زیر نظر ایرج افشار
 ترجمه مرتضی ثاقب‌فر

چاپ اول: ۱۳۹۲
 صفحه‌آرایی (توس): ندا جبار
 شمارگان: ۲۲۰۰ نسخه
 لیتوگرافی: ندای دانش
 چاپخانه: حیدری

شابک جلد چهارم: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۵-۶۴۱-۱
 شابک دوره ۲۲ جلدی: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۵-۶۶۹-۵
 ISBN 978-964-315-641-1
 ISBN 978-964-315-669-5

کلیه حقوق چاپ و انتشار این اثر - به هر صورت - محفوظ و مخصوص انتشارات توس است.

دفتر مرکزی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، بن‌بست پورجوادی، شماره ۵ - تلفن: ۶۶۴۹۱۴۴۵

مرکز فروش: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پلاک ۱۷۸ - تلفن: ۶۶۴۶۱۰۰۷

نشانی اینترنتی: www.toospub.com پست الکترونیک: info@toospub.com

۱۸۰۰۰ تومان

فهرست مندرجات

یادداشت ناشر	۶
یادداشت	۷
بخش اول، نوشته‌های تاریخی و سیاسی	۹
جریان‌های سیاسی در ترکیه امروز	۱۱
عقاید و برنامه‌های احزاب سیاسی عثمانی	۶۰
روابط دوستی سیاسی و جنبش اجتماعی در امپراتوری عثمانی	۷۲
پان اسلامیت و پان ایرانیست	۸۳
جریان‌های سیاسی در مجمع عربی	۱۱۵
اوضاع سیاسی ایران	۱۵۲
بخش دوم، اعلامیه‌های سیاسی	۲۰۱
میهن پرستان ایران	۲۰۳
درخواست ایران از انگلستان	۲۰۸
یادداشت درباره خواسته‌ها و آرزوهای ایران	۲۱۹
بخش سوم، آذربایجان و سازمان ملل متحد	۲۲۷
بیانیه ۱۸ دسامبر ۱۹۴۵ سفير ایران در لندن دربارهٔ آذربایجان	۲۲۹
نامه تقی‌زاده رئیس هیأت ایرانی به شورای امنیت	۲۳۱
سخنان رئیس هیأت ایران در اجلاس عمومی هشتم مجمع عمومی ملل متحد	۲۳۸
سخنرانی سیام ژانویه در جلسه شورای امنیت	۲۴۲
نامه‌ها به شورای امنیت	۲۴۶
سخنان نماینده ایران در شورای امنیت	۲۴۸
بخش چهارم، اسناد زندگی	۲۵۵
مهمانی شام به افتخار تقی‌زاده و سخنرانی او در خانه ایران (فیلا دلفیا)	۲۵۷
مصاحبه آقا محمد اشرف هندی	۲۸۶
تقی‌زاده، آن‌گونه که من او را شناختم	۲۹۰
سخنان سرهارولد بیلی در مراسم اهدای پای ملخ	۳۰۷
درباره سید حسن تقی‌زاده	۳۱۰
بخش پنجم، تصویر اسناد	۳۲۱

امروز که این مجمه عه انتشار می یابد سالهاست که تقی زاده در گذشته و از تاریخ نگارش این اثر نیز چنان دور گذشته است. تقی زاده محصول یک دوره تاریخی به علاوه شخصیتی است که بر وی یک دوره طولانی همراه با تحول و تطور در محیط و در اندیشه های وی پدید آمده است. بر این تغییر و تحول آن هم در یک دوره طولانی گاه مطالبی ابراز می شود که تنها برای مخاطبان در ادوار مختلف بلکه گاه برای خود نویسنده نیز از زمان تا زمان دیگر سبب شگفتی و حتی تردید می شود. این روال در نوشته های سیاسی و اجتماعی بیرون از حوزه های فکری دقیق و علمی تر است. قاعده مزبور در نوشته هایی که مطالعه می فرمایید وجود دارد و طبیعی است که در برخی از موارد وضعیت حساس تری نیز به چشم می خورد. بدین ترتیب نباید تصور کرد آنچه ابراز شده همگی درست و منطبق با واقع است بلکه غالباً باید مبنای آن را بر این گذاشت که این اثر نما و نمودی است از آنچه در اذهان اشخاصی چون تقی زاده یا چهره های دیگر از مشاهداتشان و تجربیات آنان می گذشته است. تقی زاده محصول دوران مشروطه خواهی با تمام ویژگی های مثبت و منفی آن است و جز در آن کادر نباید از وی انتظار داشت. این حق طبیعی جامعه امروز و نسل حاضر است که با آثار و افکار آنان در سادگی باطل، آشنا شود و بداند که بر سر تاریخ تفکر در کشور ما چه رفته است. بنابراین و به جای ابراز کنیم که نشر این آثار به معنای موافقت با محتوای آنها نیست بلکه از سربلندی وظیفه فرهنگی و میهنی است که دوست داریم اندیشه های موجود در بستر تاریخ با ارزش ایران را در اختیار دوستداران و علاقه مندان قرار دهیم.

ضمناً نشانی است از علاقه و احاطه اطلاعات تقی‌زاده نسبت به اوضاع و احوال اجتماعی و مدنی ترکها و عربها و تمایلاتشان در جنبه‌های سیاسی آن روزگار.

مقالاتی که در جلد هفتم به خط تقی‌زاده چاپ شد بیشتر ازین باب بود. که معاندین و مخالفین او شایع می‌کردند تقی‌زاده آشنایی مهمی با زبانهای اروپایی نداشت که بتواند مقاله بنویسد. می‌گفتند آنها را دیگران برای او می‌نویسند.

به هر تقدیر در این دوره جدید فقط مقالات جلدهای هفتم و هشتم به فارسی ترجمه شدند و از ترجمه کردن جلد ششم خودداری شد. زیرا ترجمه‌ای دارد که به دست دو دانشمند انجام شده است و شرکت علمی و فرهنگی آن را در اختیار دارد.

امید است شرکت مذکور موافقت فرمایند که ناشر کنونی به ترتیبی که مرضی‌الطرفین باشد آن مجموعه را هم درین سلسله به چاپ برساند.

ایرج افشار

دهم اردی‌بهشت ۱۳۸۸

در میان ده جلد از مقالات تقی زاده (چاپ پیشین) جلد‌های ۶ و ۷ و ۸ به مقالاتی اختصاص داشت که به زبان‌های مختلف (فرانسه، انگلیسی و آلمانی) است. مندرجات آن سه جلد عبارت‌اند از:

جلد ششم: نوشته‌های تحقیقی آنها که توسط احمد آرام و کاووس جهاننداری ترجمه به نام بیست مقاله تقی‌زاده نشر شده است.

جلد هفتم: نوشته‌های سیاسی.

جلد هشتم: عکس مقالات و نامه‌ها و یادداشتهای درج‌شده در این مجله در موضوعات مختلف. موقعی که تجدیدچاپ مقالات تقی‌زاده به لطف آقای مصطفی باقرزاده در سلسله انتشارات توس آغاز شد ایشان پیشنهاد کردند بهتر آن است که جلد‌های هفتم و هشتم به ترجمه درآید تا فارسی‌زبانان آسانتر به مندرجات آنها دسترسی داشته باشند.

پس دوست گرامی ایران‌دوست و مترجم کارکشته دل‌آشنا، مرتضی احمدی این کارِ گران را در عهده گرفت و دو جلد ازین مجموعه حاصل کارِ گرانی است که ایشان سرگرد گرفت و نوشته‌هایی را که از تقی‌زاده مستقیم در دسترس پژوهندگان فارسی‌زبان نبود در اختیار آنها گذارد.

هفت مقاله را که تقی‌زاده در دوران خروج اجباری از ایران (در دوره دوم مجلس شورای ملی) به هنگام اقامت در عثمانی برای مجله دنیای اسلام (به فرانسه) نوشت از کارهای تحقیقی تاریخی اوست که مطالب زیادی از آنها برای ما ایرانیان تازگی دارد،